

Adressater etter liste

Vår referanse: 214002
Arkivkode: 21/01146
Saksbehandler: Janicke A. Giæver
Deres referanse:
Dato: 16.04.2021

Tilbudsforespørsel på FoU-prosjekt nr. 214002 - Elevmedvirkning

KS og Elevorganisasjonen (EO) ønsker tilbud på en studie som utreder hvordan elevmedvirkning kan få fornyet styrke i skolen med nytt læreplanverk. Prosjektet skal munne ut i konkrete råd om hvordan dette kan bidra til ny praksis i skolen.

Bakgrunn for prosjektet

Kunnskapsløftet 2020 krever ny praksis i kommuner, fylkeskommuner og skoler i de kommende årene. Det nye læreplanverket legger til rette for at elevene kan utvikle innovasjonskompetanse ved å vektlegge forståelse gjennom dybdelæring, aktiv medvirkning, medborgerskap og kreativ skaperevne. Slik skal barn og unge settes i stand til å delta aktivt i arbeidet med å finne de nye løsningene.

Elevdemokrati og elevmedvirkning er relativt lite utforsket i forskningsammenheng (Solhaug, 2020). Noen har sett på ulike medvirkningsordninger, men det er få som har kommet med forslag eller anbefalinger til hvordan elevdemokrati og medvirkning kan utvikles. Kanskje aller viktigst – ingen har noen gang spurt elevene hva de ønsker medvirkning på.

KS og EO har samarbeidet tett om utviklingen av det nye læreplanverket sammen med de andre relevante partene i utdanningssektoren. KS og EO ønsker å videreutvikle dette samarbeidet i den fasen skolene er nå, selve implementeringsfasen.

Ny overordnet del av læreplanverket beskriver elevmedvirkning slik:

Elevmedvirkning må prege skolens praksis. Elevene skal både medvirke og ta medansvar i læringsfellesskapet som de skaper sammen med lærerne hver dag. Elever tenker, erfarer og lærer i samspill med andre gjennom læringsprosesser, kommunikasjon og samarbeid. Skolen skal lære elevene å utvise dømmekraft når de ytrer seg om andre, og sørge for at de lærer å samhandle på forsvarlig vis i ulike sammenhenger.

I september 2020 arrangerte partenes arbeidsgruppe for fagfornyelsen den tredje dialogkonferansen om fagfornyelse, med hovedtema elevmedvirkning. Signalene fra mange av elevene som deltok på konferansen var at det er behov for endring, dette er også godt dokumentert i Elevundersøkelsen gjennom mange år.

På konferansen snakket EO om hva som skal til for å skape god elevmedvirkning. Holdningene til elevmedvirkning legger grunnlaget for praksisen. De ansatte må se på elevene som en naturlig samarbeidspartner i undervisningen, og aktivt oppmuntre elevene til å delta i beslutningene som tas på skolene. Trygge rammer, som planlagt undervisningsevaluering, og faste samtaler om hvordan man kan utvikle undervisningen og vurderingspraksisen, bidrar til å senke terskelen for de som ikke føler seg like komfortabel med å si sin mening. Dette kan være viktig for at alle skal få mulighet til å medvirke. Skolene

må også bli flinkere til å inkludere elevene i større initiativer. Når elevene får større påvirkningsmakt, i større prosjekter, er det enklere å vise til elevene som en seriøs aktør. Det blir da lettere å drive medvirkning på klasseromsnivå.

Både EO og KS deltar i *Partnerskap mot mobbing* som har utviklet en ressurside om brukermedvirkning i skolen. <https://videltar.no/>. Denne gir viktig bakgrunnsinformasjon av relevans for prosjektet.

Nærmere om prosjektet

KS og EO ønsker gjennom dette prosjektet å undersøke hvordan skolene legger opp til at elevene kan utvikle den aktive rollen som er beskrevet i nytt læreplanverk. Overordnet del understreker barn og unges aktive rolle, både i eget læringsarbeid i skolen, i elevdemokratiet på skolen, men også som medborgere i lokalsamfunnet. Kommuner og fylkeskommuner, som både skoleeiere og arbeidsgivere, har et ansvar for å legge til rette for at elever møter lærere og skoleledere som bidrar til denne aktive elevrollen.

Et viktig formål med prosjektet er at det skal gi innsikt som KS og EO kan bruke i dialog med egne medlemmer, men også bringe inn i dialogen med nasjonale myndigheter om blant annet innretning på kompetansepakker som følger fagfornyelsen. Videre skal prosjektet gi råd om ressurser som kan brukes direkte inn i skolenes arbeid med elevmedvirkning og elevdemokrati. Dette er særlig viktig i lys av opplæringslovutvalgets forslag om å gi kommuner og fylkeskommuner handlingsrom til å utforme medvirkningsarenaer og -former selv.

Spredning og formidling vil foregå gjennom flere kanaler, blant andre organisasjonenes nettverk, hjemmesider og konferanser. Andre kanaler bør vurderes og foreslås av tilbyder.

Problemstillinger som skal besvares

1. Hvordan kan alle elever få mulighet til å delta aktivt i sitt læringsarbeid?
  - a. På hvilken måte legger skolen og kommunen til rette for en aktiv elevrolle?
  - b. Hvordan kan skolen og kommunen sørge for at medvirkningen skjer i praksis?
  - c. Hva betyr aktivt medborgerskap for elevrollen?
  - d. Hvilke muligheter gir nytt læreplanverk?
2. Hvordan kan elevdemokratiet i skolene styrkes?
  - a. På hvilken måte kan elevrådets struktur og mandat best legge til rette for aktiv elevmedvirkning?
  - b. Hvordan kan elevenes deltakelse i andre samarbeidsorganer i skolen styrkes?
  - c. Hvordan kan samarbeidsorganenes mandat og struktur best legge til rette for at elever kan delta aktivt?

Tilbyder står fritt til å kommentere/ supplere problemstillingene i sitt tilbud.

Gjennomføring

Det er ønskelig at tilbyder synliggjør at løsningen på oppdraget vil bygge på oppdatert kunnskap på feltet, brukervennlighet, og at tilbyder redegjør for valg av datainnsamling og metode. Vi ber om at tilbudet definerer relevante /naturlige milepæler i prosjektperioden, og at de ulike aktivitetene i prosjektet angis i en fremdriftsplan. Kostnadene for prosjektet skal spesifiseres, inkl. mva. Kunnskapsgrunnlaget må baseres på kunnskapsinnhenting fra elever, lærere, skoler og kommuner.

Det er ønskelig at tilbyder legger opp til dialog med oppdragsgiverne underveis i prosjektet. Oppdragsgiver vil etablere en referansegruppe for prosjektet. Det er ønskelig at oppdragstaker legger opp til 1 – 2 møter med hhv oppdragsgiver og med referansegruppen i løpet av prosjektperioden.

Prosjektet skal ha en faglig prosjektleder, og CV for alle deltakere i prosjektet skal vedlegges. Flere miljøer må gjerne samarbeide for å løse oppdraget. For prosjekter der det er to eller flere leverandører inne på tilbudssiden skal én av aktørene være prosjektleder. KS' standardkontrakt for oppdragsforskning vil bli lagt til grunn for prosjektet. Kontrakten er vedlagt.

Leveranser/rapportering

Prosjektet skal levere:

Rapport om elevdemokrati, elevmedvirkning og en aktiv, kritisk og kreativ elevrolle. Rapporten skal kunne ut i råd om hvordan skolene kan sikre en bedre praksis, og gjerne inneholde forslag til virkemidler som støtter opp under en aktiv og medvirkende elevrolle.

Oppstart for prosjektet vil være høst 2021. Sluttrapport skal leveres senest desember 2022, med spredning vår 2023.

Rammer for oppdraget

Økonomiske rammer vil være inntil kr 1 300 000,- inkl. mva. Tilbudet må inkludere alle kostnader som er nødvendige for å gjennomføre prosjektet, også utgifter til praktisk gjennomføring av samlinger med samarbeidskommuner/fylkeskommuner.

Vi ber om tilbud på prosjektet innen 14. mai 2021 kl. 15.00 per e-post til fagansvarlig, marianne.lindheim@ks.no og FoU-ansvarlig, janicke.anne.giever@ks.no, med kopi til ks@ks.no. Vi tar sikte på samtaler med aktuelle tilbydere enten 26. mai eller 1. juni 2021. Angi gjerne hvilken dag som passer når tilbudet leveres, i tilfelle det blir aktuelt med samtale.

Ved innsendelse av tilbud, vennligst påse at dere får bekreftelse fra KS om at tilbudet/forsendelsen er mottatt. Ta kontakt med FoU-ansvarlig per e-post (uten vedlegg), dersom mottaket ikke blir bekreftet.

Tildelingskriterier

Oppdragsgiver planlegger å gjennomføre forhandlinger med en eller flere av leverandørene som leverer tilbud i konkurransen. Utvelgelsen av hvem det vil forhandles med vil bli foretatt etter en samlet vurdering av tilbudets kvalitet:

- generell oppdragsforståelse, herunder beskrivelse av metodevalg
- tilbudt personells kompetanse og erfaring fra tilsvarende oppdrag
- prosjektets organisering

Prosjektmedarbeidernes referanser fra tidligere oppdrag med relevans for prosjektet oppgis i CV-ene til prosjektledelse/medarbeidere. Hvordan prosjektet er tenkt organisert og bemannet skal også beskrives, inkl. relativ fordeling av arbeidstimer pr. prosjektmedarbeider. Totalkostnadene for prosjektet skal spesifiseres på aktiviteter.

Tilbydere må levere skatteattest, ikke eldre enn 6 mnd.

Adressater

- AFI v/OsloMet
- Agenda Kaupang

- BI
- Deloitte
- FAFO
- Høgskolen i Innlandet
- Høgskolen på Vestlandet
- Høgskolen i Volda
- Høgskolen i Østfold
- IRIS v/Universitetet i Stavanger
- KS konsulent
- Møreforskning
- NIFU
- NORCE
- Nord universitetet
- NTNU
- Oxford Research
- Rambøll
- OsloMet
- SINTEF
- Telemarksforskning
- Universitetet i Agder
- Universitetet i Bergen
- Universitetet i Oslo
- Universitetet i Stavanger
- Universitetet i Sørøst-Norge
- UiT Norges arktiske universitet